

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی گناباد

مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی دانشگاه

واحد برنامه ریزی درسی و آموزشی

طرح دوره (COURSE PLAN)

دانشکده: بهداشت گروه آموزشی: آموزش بهداشت و ارتقای سلامت مقطع و رشته تحصیلی: ترم ۲ کارشناسی ارشد

آموزش بهداشت و ارتقای سلامت

نام درس: روش پژوهش در آموزش بهداشت و ارتقای سلامت تعداد واحد: ۱/۵.....واحد نظری، ۰/۵ واحد عملی

گروه هدف: دانشجویان ترم ۲ کارشناسی ارشد آموزش بهداشت و ارتقای سلامت تعداد جلسات: ۲۰.....

سلامت مکان برگزاری:دانشکده بهداشت.....

پیش نیاز:ندارد زمان برگزاری: دوشنبه ها ساعت ۱۸-۱۶

مدرس/مدرسين:دکتر علیرضا جعفری، دکتر مهدی مشکی

تهیه و تنظیم: دکتر علیرضا جعفری، دکتر مهدی مشکی.....

تاریخ تدوین/ بازنگری:

معرفی درس:

درس روش تحقیق به منظور یادگیری فلسفه و روش شناختی پژوهش علمی برای دانشجویان رشته آموزش بهداشت و ارتقای سلامت طرح ریزی شده است. ساختار مباحث اصلی این درس بیشتر بر مبنای ساختار و سازمان پایان نامه یا رساله ی تحصیلی دوره های تحصیلات تکمیلی تنظیم و ارائه می گردد.

هدف کلی: یادگیری مبانی و روش شناسی پژوهش در آموزش بهداشت و ارتقای سلامت با رویکرد کاربردی و استفاده از نظریه های تخصصی و طراحی و تنظیم طرح پژوهشی

❖ عناوین کلی (سرفصل ها) این درس شامل موارد زیر می باشد:

- ✓ اهمیت، ضرورت و سوال پژوهش
- ✓ انتخاب موضوع و بیان مسأله پژوهشی
- ✓ انتخاب یک موضوع پژوهشی مناسب

- ✓ ملاحظات خاص بیان مساله
- ✓ ملاحظات خاص بررسی متون
- ✓ اهداف، فرضیات و سوالات پژوهشی
- ✓ ملاحظات مربوط متغیرهای پژوهش
- ✓ انواع مطالعات در آموزش بهداشت و ارتقای سلامت
- ✓ روش ها جمع آوری اطلاعات
- ✓ روایی و پایایی ابزار پژوهش
- ✓ روش های نمونه گیری در پژوهش
- ✓ شیوه و نگارش روش اجرا
- ✓ ملاحظات اخلاقی در پژوهش
- ✓ مدیریت پروژه و نحوه نگارش نتایج
- ✓ ارائه کار عملی، نقد و بررسی و ارائه نتایج پایانی (پروپوزال نهایی)

طرح درس دوره (Course Plan)		
اهداف کلی و جزئی هر جلسه	رئوس مطالب	جلسه
-آشنایی، تعیین اهداف، شرح وظایف، توقعات و ارزیابی سطح علمی دانشجویان	ارائه طرح درس و ارزشیابی آغازین	۱
-آشنایی دانشجویان با اهمیت پژوهش -آشنایی دانشجویان با کاربرد آن حوزه سلامت -آشنایی دانشجویان با سوال پژوهش و نحوه نگارش آن	اهمیت، ضرورت و سوال پژوهش	۲
-آشنایی دانشجویان با روش یافتن و انتخاب موضوع -آشنایی دانشجویان با بیان مسأله پژوهشی	انتخاب موضوع و بیان مسأله پژوهشی	۳
-آشنایی دانشجویان با فاکتورهای مهم در انتخاب یک موضوع پژوهشی -آشنایی دانشجویان با روش های پیدا کردن یک موضوع پژوهشی	انتخاب یک موضوع پژوهشی مناسب	۴
-آشنایی دانشجویان با اهمیت بیان مساله -آشنایی دانشجویان با خصوصیات نگارش یک بیان مساله خوب	ملاحظات خاص بیان مساله	۵
-آشنایی دانشجویان با اهمیت بررسی متون قبلی آشنایی دانشجویان با کاربرد بررسی متون در بخش های یک طرح تحقیقاتی	ملاحظات خاص بررسی متون	۶
-آشنایی دانشجویان با اصول نگارش اهداف تحقیق -آشنایی دانشجویان با اصول نگارش فرضیه/ فرضیات تحقیق -آشنایی دانشجویان با اصول نگارش سوال تحقیق -آشنایی دانشجویان با متغیرهای مربوط به یک پژوهش را بر اساس نوع و نقش آنها	اهداف، فرضیات و سوالات پژوهشی ملاحظات مربوط متغیرهای پژوهش	۷
-آشنایی دانشجویان با انواع مطالعات	انواع مطالعات در آموزش بهداشت و ارتقای سلامت	۸

	-آشنایی دانشجویان با کاربرد انواع مطالعات	
۹	ارزشیابی میان ترم	
۱۰	روش ها جمع آوری اطلاعات روایی و پایایی ابزار پژوهش -آشنایی دانشجویان با روش های مختلف جمع آوری اطلاعات -آشنایی دانشجویان با روایی ابزار -آشنایی دانشجویان با پایایی ابزار -آشنایی دانشجویان با انواع روش های مورد استفاده برای بررسی روایی -آشنایی دانشجویان با انواع روش های مورد استفاده برای سنجش پایایی	
۱۱	روش های نمونه گیری در پژوهش -آشنایی دانشجویان با انواع نمونه گیری در پژوهش -آشنایی دانشجویان با تفاوت های بین روش های نمونه گیری	
۱۲	شیوه و نگارش روش اجرا -آشنایی دانشجویان با نحوه نگارش و مواردی که در روش اجرا باید مورد توجه قرار گیرد	
۱۳	ملاحظات اخلاقی در پژوهش -آشنایی دانشجویان با اخلاق در پژوهش - آشنایی دانشجویان با اصول اخلاقی در مراحل مختلف انجام یک طرح پژوهشی	
۱۴	مدیریت پروژه و نحوه نگارش نتایج -آشنایی دانشجویان با ساختار رایج در نگارش نتایج و خصوصیات هر بخش	
۱۵ تا ۲۰	ارائه کار عملی، نقد و بررسی و ارائه نتایج پایانی (پروپوزال نهایی) -آشنایی دانشجویان با نحوه نگارش یک پروپوزال تحقیقاتی از صفر تا ۱۰۰.	
۲۱	آزمون پایانی	

❖ تکالیف و پروژه های دانشجویان

▪ پروژه درسی

۱. آیا برای درس خود پروژه پایان ترم /میان ترم در نظر گرفته اید؟ بلی خیر

تمام دانشجویان باید به صورت فردی یا گروهی باید یک پروژه تحقیقاتی را از ابتدا تا انتها تدوین و ارائه نمایند.

آزمون های خود ارزیابی

۱. آیا برای درس خود آزمون در نظر گرفته اید؟ بلی خیر

رسانه و وسایل آموزشی:

اسلاید پروژکتور ، ویدئو پروژکتور ، وایت برد و کامپیوتر با استفاده از سامانه ها شامل سامانه نوید

روش تدریس:

سخنرانی، پرسش و پاسخ، بحث گروهی، یادگیری مبتنی بر پروژه

ارزشیابی دانشجویان

نمره	شیوه ارزشیابی دانشجو	نوع ارزشیابی
۱	پرسش و پاسخ در هر جلسه	ارزشیابی تکوینی (میان دوره)
۲	آزمون کتبی	
۱۰	آزمون کتبی تستی و تشریحی	ارزشیابی پایانی (پایان دوره)
۶	انجام تکالیف در کلاس و پروژه تحقیقاتی	انجام تکالیف
۱	حضور کامل و فعال	حضور در کلاس
۲۰		جمع کل

❖ مقررات

مقررات

- حداقل نمره قبولی: ۱۴
- تعداد دفعات مجاز غیبت موجه در کلاس: حداکثر ۴ جلسه

منابع درسی:

- (۱) روش‌های پژوهش در آموزش و ارتقاء سلامت: راهنمای نگارش رساله / پایان‌نامه در علوم پزشکی و بهداشتی، محسن صفاری، انتشارات آثار سبحان
- (۲) روش تحقیق در علوم پزشکی، سید محمد علوی نیا، انتشارات آروبیج ایرانیان
- (۳) روشهای تحقیق در آموزش بهداشت و ارتقای سلامت، پروین رهنما، نشر عقیل
- (۴) روش‌شناسی پژوهش‌ها کاربردی در علوم پزشکی، تألیف دکتر حسین ملک افضلی، سید رضا مجدزاده، اکبر فتوحی و سامان توکلی
- (۵) اصول طراحی پرسشنامه در مطالعات علوم پزشکی، سرور اسپوند، انتشارات پژوهاک علم آریا
- (۶) اصول طراحی پرسشنامه در مطالعات آموزش بهداشت و ارتقای سلامت، ایرج ضاربان، انتشارات اندیشمند

شماره جلسه	رئوس مطالب	اهداف اختصاصی (حیطه شناختی، عاطفی و مهارتی)	روز و تاریخ	ساعت	استاد
۱	ارایه طرح درس و ارزشیابی آغازین	ارایه طرح درس و ارزشیابی آغازین	دوشنبه	۱۶-۱۸	دکتر علیرضا جعفری
۲	اهمیت، ضرورت و سوال پژوهش	دانشجو بتواند: • در شرایط کلاس اهمیت پژوهش و کاربرد آن را حوزه سلامت را در مدت ۳۰ دقیقه توضیح دهد. - کاربرد پژوهش در حوزه سلامت را شرح دهد • -اهمیت سوال پژوهش و نحوه نگارش آن را شرح دهد	دوشنبه	۱۶-۱۸	دکتر علیرضا جعفری
۳	اهمیت انتخاب موضوع و بیان مسأله پژوهشی	دانشجو بتواند: • روش یافتن و انتخاب موضوع و بیان مسأله پژوهشی را بیان نماید. • اهمیت و نحوه نگارش بیان مسأله پژوهشی را شرح دهد	دوشنبه	۱۶-۱۸	دکتر علیرضا جعفری
۴	نحوه انتخاب یک موضوع پژوهشی مناسب	دانشجو بتواند: • فاکتورهای مهمی را که در انتخاب یک موضوع پژوهشی باید مدنظر قرار گیرد را شرح دهد. • روش های پیدا کردن یک موضوع پژوهشی را نام ببرد.	دوشنبه	۱۶-۱۸	دکتر علیرضا جعفری
۵	ملاحظات خاص بیان مساله	دانشجو بتواند: • اهمیت نگارش بیان مساله را توضیح دهد • خصوصیات نگارش یک بیان مساله خوب را در شرایط کلاس و در مدت ۱۵ دقیقه توضیح دهد.	دوشنبه	۱۶-۱۸	دکتر علیرضا جعفری
۶	ملاحظات خاص بررسی متون	دانشجو بتواند: • اهمیت بررسی متون قبلی را شرح دهد. • کاربرد بررسی متون در بخش های یک طرح تحقیقاتی را بیان کند.	دوشنبه	۱۶-۱۸	دکتر علیرضا جعفری
۷	اهداف، فرضیات و سوالات پژوهشی ملاحظات مربوط متغیرهای پژوهش	دانشجو بتواند: • اصول نگارش اهداف تحقیق را در مدت زمان ۱۵ دقیقه شرح دهد. • اصول نگارش فرضیه/فرضیات تحقیق را توضیح دهد. • اصول نگارش سوال تحقیق را در مدت زمان ۱۰ دقیقه شرح دهد.	دوشنبه	۱۶-۱۸	دکتر علیرضا جعفری

			<ul style="list-style-type: none"> متغیرهای مربوط به یک پژوهش را بر اساس نوع و نقش آنها را تشخیص و دسته بندی کند. 		
دکتر علیرضا جعفری	۱۶-۱۸	دوشنبه	<ul style="list-style-type: none"> دانشجو بتواند: انواع مطالعات را نام ببرد. کاربرد انواع مطالعات را شرح دهد. 	<ul style="list-style-type: none"> انواع مطالعات در آموزش بهداشت و ارتقای سلامت 	۸
ارزشیابی میان ترم					۹
دکتر علیرضا جعفری	۱۶-۱۸	دوشنبه	<ul style="list-style-type: none"> دانشجو بتواند: روش های مختلف جمع آوری اطلاعات را نام ببرد. روایی ابزار را تعریف کند. پایایی ابزار را تعریف کند. انواع روش های مورد استفاده برای بررسی روایی را شرح دهد. انواع روش های مورد استفاده برای سنجش پایایی را توضیح دهد. 	<ul style="list-style-type: none"> روش ها جمع آوری اطلاعات روایی و پایایی ابزار پژوهش 	۱۰
دکتر علیرضا جعفری	۱۶-۱۸	دوشنبه	<ul style="list-style-type: none"> دانشجو بتواند: انواع نمونه گیری در پژوهش را نام ببرد تفاوتهای بین روش های نمونه گیری را در مدت ۳۰ دقیقه شرح دهد. 	<ul style="list-style-type: none"> روش های نمونه گیری در پژوهش 	۱۱
دکتر علیرضا جعفری	۱۶-۱۸	دوشنبه	<ul style="list-style-type: none"> دانشجو بتواند: نحوه نگارش و مواردی که در روش اجرا باید مورد توجه قرار گیرد را شرح دهد. 	<ul style="list-style-type: none"> شیوه و نگارش روش اجرا 	۱۲
دکتر علیرضا جعفری	۱۶-۱۸	دوشنبه	<ul style="list-style-type: none"> دانشجو بتواند: اخلاق در پژوهش را تعریف کند. اصول اخلاقی که باید در مراحل مختلف انجام یک طرح پژوهشی در نظر گرفته شود را توضیح دهد. 	<ul style="list-style-type: none"> ملاحظات اخلاقی در پژوهش 	۱۳
دکتر علیرضا جعفری	۱۶-۱۸	دوشنبه	<ul style="list-style-type: none"> دانشجو بتواند: ساختار رایج در نگارش نتایج و خصوصیات هر بخش را در شرایط کلاس در مدت ۳۰ دقیقه توضیح دهد. 	<ul style="list-style-type: none"> مدیریت پروژه و نحوه نگارش نتایج 	۱۴
دکتر مهدی مشکلی، دکتر علیرضا جعفری	۱۶-۱۸	دوشنبه	<ul style="list-style-type: none"> دانشجو بتواند: یک پروپوزال تحقیقاتی را تا انتهای ترم تهیه و تدوین و در صورت امکان اجرا نماید. 	<ul style="list-style-type: none"> ارائه کار عملی، نقد و بررسی و ارائه نتایج پایانی (پروپوزال نهایی) 	۱۵ تا ۲۰